

AVUI, SANT HILARI

13 de gener del 2023

Publicació anual amb motiu de la diada de Sant Hilari
2a edició

Ajuntament
de Sant Hilari Sacalm

CONTINGUT

EDITORIAL

13 de gener del 2023

3

1,2,3, ISARDS!

El Club Esportiu Sant Hilari - Font Vella fa 100 anys

4

UNA PASSIÓ SOBRE RODES

10

Parlem amb l'Helena Campmajó Martínez, la Laia-Zhu Gutiérrez Garcia i la Lara Pérez Fàbregas

APUNTS HISTÒRICS

Des del barri de l'Hospital

6

A MÉS DE 16.000 KM

12

Jordi Vilar Bassó des d'Austràlia

PÀGINES VISCUDES

Jordi Torrent Cornellà: De Sant Hilari a Nova York

7

ESPAIS AMB HISTÒRIA

14

Des de la Sala de Plens

PASSANT REVISTA

Alguns fets rellevants del 2022

8

CULTURA

Nits de glòria a Sant Hilari

16

Des del Pla del Campaner (1973. Arxiu Municipal de Sant Hilari)

L'antiga fira del 13 de gener a la plaça de l'Església (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

Fira Guillerries (15 i 16 d'octubre del 2022)

Trail Guillerries (28 i 29 de maig del 2022)

Editorial

13 de gener del 2023

Obrim la segona edició de la revista hivernal *Avui, Sant Hilari* amb motiu de la diada del nostre poble. El 13 de gener, en plena "setmana dels barbuts", se celebrava una fira multitudinària a la plaça de l'Església on es venia de tot, des de productes d'alimentació fins a roba, mantes, bijuteria o ungüents.

Era la setmana més freda de l'any i coincidïa amb la celebració de diversos sants: Sant Hilari, el dia 13; Sant Pau ermità i Sant Maur, el 15; i Sant Antoni Abat, el 17. Tots ells apareixen representats a les iconografies eclesiàstiques amb grans barbes i d'aquí el nom de la setmana dels barbuts.

De la mateixa manera que tot ha canviat molt, també ho han fet les fires. I si abans la gran fira era la del 13 de gener, ara en tenim d'altres com Fira Guillerries amb diferent format. L'Ajuntament ha impulsat aquest mercat de productors de les Guillerries, que enguany arribarà a la sisena edició, amb un objectiu clar: donar a conèixer el territori i els productes locals.

Amb la voluntat de mostrar com era abans Sant Hilari i com és ara, l'any passat va néixer aquesta publicació que combina temes històrics i actuals i que dona la paraula a persones que viuen o que van néixer a Sant Hilari.

Per acabar, voldríem destacar el teixit associatiu, cultural, esportiu i comercial del nostre poble. Sabem que la història de les entitats, sens dubte, marca l'evolució del municipi i en aquesta revista en destaquem el centenari del Club Esportiu Sant Hilari - Font Vella.

Bona diada i molts èxits per Sant Hilari i per als hilariencs i hilarienes!

Ajuntament de Sant Hilari Sacalm

1,2,3, isards!

El Club Esportiu Sant Hilari – Font Vella fa 100 anys!

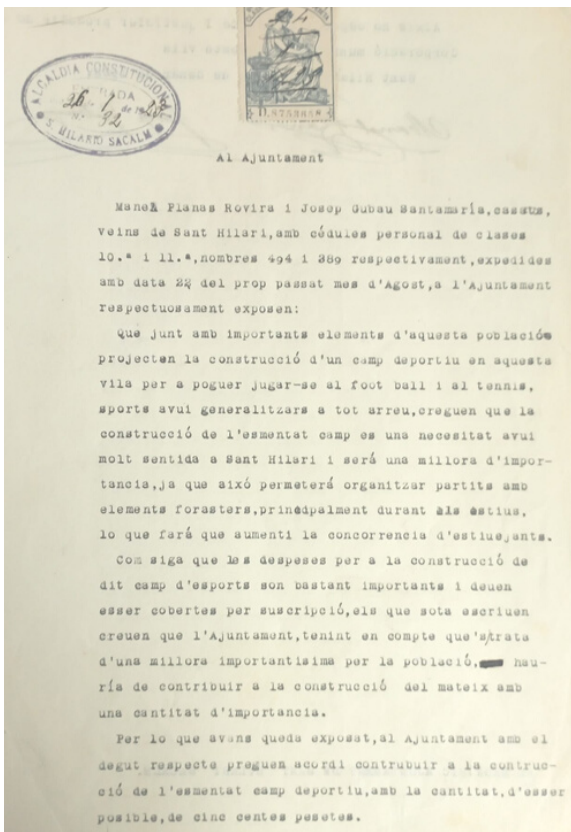

Tribuna del primer camp de futbol a Sant Hilari a prop de la Font Vella (1923)
Foto del fons Família Gisbert (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

"Cent anys donen per molta història i hem creat una Comissió del Centenari que té la missió d'aportar el coneixement històric per a poder celebrar com cal un aniversari tan assenyalat"

(Jordi Duran, president del C.E. Sant Hilari-Font Vella)

Carta de petició d'un camp de futbol el 1923 (Arxiu Municipal)

El gener del 1923, els veïns del municipi van demanar al consistori, a través de carta, la creació d'un camp de futbol. Concretament, demanaven cinc-cents pessetes per a "una necessitat molt sentida a Sant Hilari" que consideraven que faria augmentar "la concurrència d'estiuejants".

L'actual president del Sant Hilari - Font Vella, Jordi Duran Anglerill, recorda que "el club ha viscut aventures de tots colors i èpoques més complicades i altres més glorioses". Al llarg de les celebracions del centenari s'homenatjaran persones que han fet història dins el futbol hilarienc.

El Club Esportiu Sant Hilari - Font Vella celebra enguany el centenari, una fita que mereix ser recordada i festejada amb tots els honors. El club es va fundar el 24 de juny del 1923 i aquell mateix estiu es van disputar els primers partits i competicions a un camp situat a prop de la Font Vella.

El 1935 l'equip començà a jugar a Vista Alegre, en uns terrenys de la família Pons (Villaret) que el 1971 van passar a ser municipals. La il·luminació de l'estadi es va millorar el 1984 amb aportacions econòmiques de la Generalitat, la Diputació i l'Ajuntament de Sant Hilari.

Presentació dels equips del club per a la temporada 2022-2023

En Pep Rossell aixeca en Manolo Valle, l'únic jugador local que ha jugat a la 1a Divisió estatal. L'acompanyen en Quim Saurina, en Quico Brugués i en Ramon Fauria. Celebren un campionat de juvenils el 1973 (Arxiu Municipal)

ACTES DE CELEBRACIÓ DEL CENTENARI

- 🏆 Homenatge a figures importants de la història del club a l'inici dels partits d'aquesta temporada.
- 🏆 Torneig de Futbol Base Guilleries Cup que té com a objectiu donar a conèixer el club arreu de Catalunya convidant equips de diversos punts del país.
- 🏆 Torneig d'equips centenaris de la zona per tal d'homenatjar altres clubs i convidar-los a compartir la celebració d'un aniversari molt especial. Tindrà lloc al finalitzar la lliga regular del primer equip del C.E. Sant Hilari - Font Vella, entre finals de maig i principis de juny.
- 🏆 Festa d'aniversari amb la cloenda dels actes del centenari. Es farà una trobada on serà representat passat, present i futur del club de futbol hilarienc el cap de setmana de Sant Joan del 2023. Es disputarà un partit amb un rival d'entitat i hi haurà altres activitats relacionades amb el club.

Anys 20

Un dels primers equips del futbol hilarienc amb Picañol, Ferran Porta, Josep Puig, Josep Rossell, Tomàs Carbonell o Pep Saleta, entre altres (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

Anys 40

Amorós, Joan Sitges, Ll. Comas, J. Masó, Argemí, A. Casas, J. Montalat, A. Porta, M. Brugués, Cèsar, J. Brugués i J. Fàbregas (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

Anys 1947

Als estius era habitual que jugadors com Ladislau Kubala i altres figures del Barça o l'Espanyol juguessin tornejos amistosos a Sant Hilari. Foto: Brugués, J. Comas, A. Porta, Ll. Comas, Aldecoa (Barça), Vicens Tarrés, Romaguera, Kubala i fill, Marcet (Espanyol), A. Casas (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

Anys 1952

En Kubala juga un altre amistós amb el Sant Hilari. A la foto apareix l'àrbitre, en Kubala i en Joaquim Torrent (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

Anys 1978

Partit de futbol femení Sant Hilari - Arbúcies (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

Temporada 2022-2023 Primer equip

A dalt, d'esquerra a dreta: Xavier de Vicente, Ferran Porta, Sergi Bonfill, Roger Roura, Fabio Gonçalo, David Rovira, Aniol Parramon, Jerónimo Jiménez, Hugo Monteiro, Lluís Arjonilla, Jordi Parera, Oriol Sanz, Josep Carós i Rafael Pérez / A baix: Ilyas El Harray, Yassin Adnaouan, Nil Soler, Sergi Teixeira, Roger Roura, Oscar Rojas, Youseff Hajaj, Xavi Ferreira, Lluís Martínez, Jordi Llamazares i Joel Teixeira

JUNIO 24 JUEVES

FUTBOL

Fiesta Mayor de San Hilario Sacalm

**A las 5.45 de la tarde:
GRAN ACONTECIMIENTO DEPORTIVO**

Para preparar una tarde espléndida de Fútbol, a nuestros aficionados, hemos concertado un grandioso partido contra el primer equipo completo del Anglés, con el cual lucharán nuestros bravos muchachos que, llenos de entusiasmo, el próximo domingo, se desplazarán a Gerona para conquistar el laureado título de CAMPEON del Torneo Primavera, disputando dicho título con el C. D. Gerona.

En nuestro Campo de Deportes, puntualmente a las 5.45, FORMIDABLE ENCUENTRO entre el

C. de F. Anglés

Basó
Sitges - Caritx
Ruvirola - Garangou - Florensa
y el
Basilio - Rigau - Sánchez - Juan José - Portugués

C.D. Hilariense

Disputándose una magnífica COPA, regalo del Mco. Ayuntamiento, tirando el saque inicial, nuestra primera Autoridad Civil.

AFICIONADOS TODOS, no dejéis de deleitaros y entusiasmaros con este disputadísimo partido prometedor de un juego soberbio, dada la valía de los dos equipos.

San Hilario Sacalm, junio de 1948.

Un cartell del 1948 mostra el fervor que despertava el futbol (Arxiu Comarcal d'Osona)

Apunts històrics

El barri de l'Hospital

Els barris de l'Hospital, del Petrinxo i del Serrat són els barris històrics de Sant Hilari. Segons l'historiador local Àngel Serradesanferm, tenim documentada l'església des de l'any 919 i, com que durant l'edat mitjana hi havia molt poca població, senyors medievals com els Gurb es dedicaven a atorgar privilegis a les persones que venien de fora i que contribuïen al repoblament del poble.

Per altra banda, feia falta un espai per atendre gent amb necessitats sanitàries i amb manca de recursos bàsics. Es va crear una mena de centre d'atenció mèdica per a pobres amb malalties infeccioses en un edifici lluny de l'església. S'ha trobat documentació del segle XV on el barri de l'Hospital ja pren aquest nom.

L'hospital va ser en aquest barri fins al 1786 que es va traslladar on ara hi ha l'Ajuntament. Després de fer-hi obres, es va obrir al públic el 31 de desembre del 1786. Tal com escriu l'Àngel Serradesanferm, "legalment només hi podien anar els malalts de la parròquia de Sant Hilari i si un malalt venia d'una altra parròquia, havia de pagar." Segons l'historiador, a l'arxiu es conserva el llibre d'anotacions dels malalts que feien ús de l'hospital des del 1786 fins al 1820.

Al barri de l'Hospital la població creixia molt lentament, però es va notar un augment considerable al segle XVIII perquè s'hi van instal·lar famílies que venien de cases de pagès dels voltants, tal com indiquen les llindes dels portals. Precisament, la Regidoria de Recerca, Història i Patrimoni va iniciar l'any 2019 un projecte per donar a conèixer els noms de les cases tal com eren conegudes a mitjans del segle passat.

Ja fa més de cent anys, com es veu en imatges de principis dels anys 20, que van començar a construir cases just allà on s'havia enderrocat l'hospital que dona nom al barri. I, just al juliol de l'any passat, van finalitzar les obres d'aquest barri, una demanda de feia molts anys del seu veïnat. Ja s'ha acabat el paviment i s'han millorat les instal·lacions i el mobiliari urbà seguint la línia de la marca turística que realça els tons vermellorsos d'aquesta zona.

Barri de l'Hospital als anys 20. Es construeixen cases on hi havia hagut l'antic hospital i, a l'esquerra de la imatge, hi ha el pont sobre la riera de Vallicrosa i l'antic escorxador (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

Barri de l'Hospital als anys 40 (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

La benzinera de Gubau 'Maulari' a l'entrada del carrer de l'Hospital als anys 50 (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

Festa al carrer de l'Hospital als anys 80 (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

Jordi Torrent. Sant Hilari - Barcelona - Nova York

En Jordi Torrent a Insync Studio treballant el so de 'Third Week'

En Jordi Torrent Cornellà (Sant Hilari Sacalm, 1955) ha rodat a Nova York la seva última pel·lícula *Third Week* que enguany es projectarà en festivals i cinemes. A Insync Studio va crear la part sonora del film i allà el vam entrevistar. Torrent va marxar del poble fa molts anys, però en guarda un bon record.

"A París hi vaig fer un màster d'estètica i antropologia del cinema i a finals del 1983 vaig anar a Nova York"

Què t'ha portat a Nova York?

Vaig viure a Sant Hilari fins als set anys i després vaig anar a Barcelona. Hi vaig estudiar filosofia, però des de l'any 80 que no hi visc. A París hi vaig fer un màster d'estètica i antropologia del cinema i a finals del 1983 vaig anar a Nova York amb la idea de quedar-m'hi un any o dos, aprofitant que la meua germana vivia allà. Em van sortir diverses possibilitats de treballar en projectes interessants en el món de l'art, el videoart i el cinema i, quan em plantejava tornar, vaig conèixer la meua dona Flavia Galuppo, que

és la directora artística de les meves pel·lícules.

"El meus records de Sant Hilari són molt llunyans, però són dels més macos que tinc"

Sant Hilari et queda molt lluny...

Els meus records de Sant Hilari són molt llunyans, però són dels més macos que tinc. Hi tenia dos amics, en Josep Novellas i en Ramon Bonvehí, i ens ho passàvem molt bé corrent pels boscos. Una cosa que ara potser seria motiu de tancar a la presó els pares, que uns nens de cinc anys se'n vagin pels boscos. M'agrada molt caminar per la muntanya i crec que ve d'aquestes memòries dels primers anys de Sant Hilari. Anar amb la meua àvia a buscar bolets i castanyes, el Nen Jesús de Praga...

El teu avi va fer el primer cine a Sant Hilari.

Sí, el meu avi Ramon Cornellà, que era de Can Caseta, va crear el cafè del Centre i era el primer lloc on passaven cine. Això va ser abans de la guerra i tinc entès que aquest local es va convertir en centre de reunions polítiques i després, quan es va perdre la guerra, al meu avi això li va portar problemes. Es va salvar d'anar a la presó perquè va ajudar a amagar un capellà, però va haver de malvendre el cafè i marxar a Barcelona.

I ara tu fas documentals socials.

Bé, no faig comèdies ni pel·lícules d'acció, però tampoc neorealisme. El meu darrer documental va sobre l'experiència dels negres americans a la Guerra Civil Espanyola, un capítol que no es coneix massa.

De què va *Third Week*?

És un drama familiar. Un jove que surt de la presó i que té molt mala relació amb la mare. El pare no se sap qui és i és l'àvia qui l'acull a casa. El film va de les dificultats de trobar segones oportunitats a la vida, sobretot, si ets negre i acabes de sortir de la presó.

Per què en blanc i negre?

Trobo que el blanc i negre és molt més poètic i més íntim i toca el drama amb més potència.

"El film va de les dificultats de trobar segones oportunitats, sobretot, si ets negre i acabes de sortir de la presó"

Quan es veurà?

Si tot va bé, a la primavera del 2023. És una pel·lícula independent feta amb pocs mitjans i no forma part de la indústria establerta, així que és qüestió d'anar a festivals i trobar mitjans de distribució. A veure si tenim sort i ens enganxa un festival important que ens permeti que la difusió sigui més rellevant.

'Third Week' és la 3a pel·lícula d'en Jordi Torrent. Les altres, amb molt bona crítica, són 'L'est de la brúixola' (2005) i 'La redempció dels peixos' (2013). Consulteu els documentals i la resta de treballs del cineasta amb el codi QR.

TRASLLAT DEL MERCAT

16 DE GENER. Les parades del mercat municipal, que abans eren a la plaça de l'Ajuntament, es van traslladar al voltant de la plaça de l'Església. Amb aquest canvi s'ha dinamitzat el nucli antic i s'han guanyat places d'aparcament els diumenges.

FOCUS LED

1 DE FEBRER. Coincidint amb l'any del centenari de l'ampliació del campanar, es van posar llums LED per potenciar l'estalvi energètic i la qualitat lumínica de la torre del campanar. Al novembre, Veus Alegres i l'Orfeó Vigatà van fer un concert a l'església per rememorar la festa que cent anys enrere ja havia protagonitzat l'Orfeó Vigatà.

DINAR DE LA GENT GRAN

6 DE MARÇ. Al Casal de Can Blat van tornar a celebrar el dinar del primer diumenge de mes després de dos anys! Hi havia ganes de retrobar-se i gaudir amb les converses i el ball després de l'arrossada.

Passant revista.....

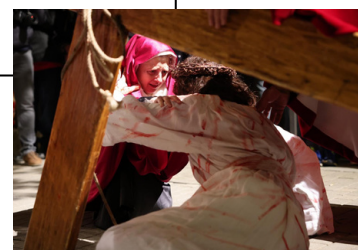
RECUPEREM LA GUILLA-TOBOGAN

14 D'ABRIL. La guilla-tobogan renovada fa tretze metres d'allargada i tres mil quilos. És un símbol del poble que van crear torners locals i que ara, després de la restauració de la peça, en poden gaudir nens i nenes.

TORNADA TRIOMFAL DEL VIA CRUCIS VIVENT

15 D'ABRIL. S'esperava amb ganes la tornada del Via Crucis i va ser tot un èxit. Els hilariencs i hilarienques ho vam viure amb passió i es va notar la gran afluència de visitants. També hi va haver una bona participació en activitats com la Ruta dels Ous de Pasqua, els tallers infantils de casc d'armat o el Concurs de Pintura Ràpida.

DOS PASSALLIBRES

23 D'ABRIL. Per Sant Jordi es va posar en marxa el projecte Rebost de Lectura, un punt d'intercanvi gratuït de llibres i de promoció de la lectura a l'aire lliure. N'hi ha un als Jardins de Can Rovira i un altre a la Font del Pic.

TRAIL GUILLERIES

28 I 29 DE MAIG. Més de vuit-centes persones van participar en la quarta edició de la Trail Guilleries. La novetat va ser la Trail Kids i ja s'estan fent els preparatius per a la pròxima edició. Apunteu-vos les dates: 27 i 28 de maig del 2023.

OBRES AL BARRI DE L'HOSPITAL

23 DE JULIOL. Es van acabar les obres de pavimentació i es van millorar les instal·lacions soterrades. Era important preservar la informació històrica i patrimonial del barri i millorar la seva imatge, així com la qualitat de vida de la gent que hi viu.

ENTRADA DEL POBLE RENOVADA

17 D'AGOST. L'entrada de Sant Hilari Ilueix com a símbol de benvinguda a les Guilleries. Hi ha una part de bosc mediterrani amb alzines i arboços i una altra de bosc atlàntic amb freixes, faigs i avellaners. També hi tenim una gran font, de circuit tancat d'aigua, amb set raigs que donen la benvinguda a tothom que arriba al nostre poble.

..... al 2022

FESTA MAJOR

DEL 22 AL 28 D'AGOST. Les ganes i la participació de la gent van fer que tots els actes festius fossin un èxit. Una de les tornades més esperades va ser la Baixada de Carretons amb prop de 400 participants i més de 100 carretons.

5A EDICIÓ DE FIRA GUILLERIES

15 I 16 D'OCTUBRE. Places i carrers es van omplir amb les parades de productors locals de les Guilleries, una zona de mostra d'oficis artesans com el de cisteller, ceramista o torner i altres espectacles. Hi van passar quatre mil visitants.

UN ARBRE DE NADAL ÚNIC

3 DE DESEMBRE. De les Guilleries surten molts arbres que es reparteixen arreu del país i a l'estranger i a Sant Hilari hem volgut innovar amb una decoració nadalenca pionera a l'estat espanyol: un arbre d'arbres d'onze metres d'alçada format per setanta avets 'abies nordmanniana'.

Una passió sobre rodes

PARLEM AMB L'HELENA CAMPMAJÓ MARTÍNEZ, LA LAIA-ZHU GUTIÉRREZ GARCIA I LA LARA PÉREZ FÀBREGAS

D'esquerra a dreta: Laia-Zhu Gutiérrez, Helena Campmajó i Lara Pérez

Els inicis d'una afició pel patinatge

La Lara Pérez Fàbregas patina des dels tres anys, la Laia-Zhu Gutiérrez Garcia va començar amb quatre i l'Helena Campmajó Martínez, amb sis. Totes tres van coincidir al Club Patí Sant Josep, que va néixer com una extraescolar del Col·legi Sant Josep i ara s'ha convertit en el club patí del municipi. Més tard, van anar juntes al Club Patinatge Artístic de Tona, amb qui han participat en l'últim mundial d'Argentina, a Buenos Aires, i s'han endut la setena posició. Així doncs, ara la Lara, la Laia i l'Helena competeixen en el setè millor equip del món en Xou Gran.

De les moltes modalitats de patinatge artístic sobre rodes, les patinadores hilarienes han competit en individual i en grup, tant en Xou Junior (de 8 a 16 persones de 12 a 18 anys) com en Xou Gran (de 16 a 30 persones d'un rang d'edat més variat).

Darrere l'èxit hi ha moltes hores de dedicació. Entrenen dos dies a la setmana, dijous i dissabte, i sovint hi afegeixen el diumenge. També fan sessions *online* per a perfeccionar braços i moviments.

Dedicació i constància

La Lara explica que van sortir del mundial fent una actuació de cinc minuts i que darrere "hi ha moltes hores de feina per fer cinc minuts perfectes". Això sí, l'esforç val la pena: "Vam tornar amb la satisfacció d'obtenir les millors notes de la temporada."

"Hi ha moltes hores de feina per fer cinc minuts perfectes. Vam tornar amb la satisfacció d'obtenir les millors notes de la temporada"

Pel que fa a la pressió, coincideixen que potser n'hi ha més competint de forma individual, ja que totes tres competien soles quan estaven al Club Patí Sant Josep: "Quan sortim les vint-i-sis noies és diferent, et sents molt més segura i surts amb ganes de patinar". L'Helena diu que hi ha molta afinitat entre les patinadores i que "és com una segona família".

El Club Patinatge Artístic de Tona té tres entrenadores: una s'encarrega dels passos, l'altra prepara els blocs i la tercera els perfecciona. "Una sola no es pot fixar en vint-i-sis noies i així hi ha més ulls per a perfeccionar el número", diu la Laia.

L'equip porta el nom de Tona, però les patinadores que el formen són de diferents indrets del país: Vic, Granollers, Folgueroles, Olesa de Montserrat, Ripoll, Sant Hilari Sacalm (les tres més joves de l'equip), Andorra, etc. I no entrenen a Tona, sinó a llocs on tenen una pista més gran com Olost o Aiguafreda.

Per cada temporada hi ha un ball, una música i un mallot i a totes les competicions porten el mateix ball, música i mallot, ja siguin competicions locals, nacionals o internacionals. Abans de la competició presenten una sinopsi del que faran amb un titular i un breu resum de dues ratlles.

El camí de les patinadores hilarienes cap a l'èxit al mundial d'Argentina va començar el març quan van quedar segones al campionat de Barcelona (a Vic) i després, a l'abril, van quedar quartes en el campionat de Catalunya (a Granollers).

El ball durant la competició a Buenos Aires

Instant final del ball a Buenos Aires

Foto del Club Patinatge Artístic Tona després del ball a Buenos Aires

Reconeixement durant la Setmana de l'Esport a Sant Hilari

Ens expliquen que al campionat d'Espanya, que es va disputar el maig a Reus, la cosa es complicava perquè havien de quedar entre les quatre primeres. Les dues primeres es classificaven per al campionat del món i d'Europa i la tercera, que va ser el Tona, podia triar si volia anar al mundial o a l'Europeu. "És millor ser campiones del món que d'Europa!", diuen. Marxaven el dilluns 31 d'octubre cap a Buenos Aires i tornaven diumenge. Com que competien dissabte, van llogar una pista i entrenaven cada tarda.

L'últim espectacle

L'últim número, el que les va portar a Argentina, representava la creació d'una cosa nova. Simulaven buscar idees i estripaven papers per a representar que les coses al principi no surten. Llavors, de mica en mica, apareixien uns engranatges que anaven encaixant. L'Helena ho resumeix així: "El ball era tot el procés, tots els errors, tot el que s'ha de fer per aconseguir el que es vol. En aquest cas, era una màquina d'escriure".

"El ball era tot el procés, tots els errors, tot el que s'ha de fer per aconseguir el que es vol. En aquest cas, era una màquina d'escriure"

Ara l'equip treballa en l'espectacle del 2023, que és secret i no es coneixerà fins al campionat territorial de Barcelona del primer cap de setmana de febrer.

Paral·lelament a la dedicació al patinatge, la Laia estudia un cicle formatiu d'esports i vol fer CAFE a la universitat. L'Helena, que a part de competir, entrena les nenes del Club Patí Sant Josep, fa 2n de Batxillerat i li agrada la branca sanitària. I la Lara fa 4t d'ESO i començarà el batxillerat científic amb la idea d'estudiar medicina.

Saben que no és viable guanyar-se la vida amb el patinatge perquè no té prou visibilitat ni sortides professionals. "Conec un entrenador que sent segon del món en patinatge no es pot guanyar la vida", lamenta l'Helena. El cost és car: transport, lloguer de pistes per entrenar, vestit, quotes, etc. I afegim-hi una predisposició total, seva i de les famílies, per moure's quilòmetres lluny de casa per entrenar i per competir. Però una passió és una passió.

"Compartim la passió per l'esport i entenem que a vegades has de triar, però nosaltres volem seguir patinant molt temps"

A més de 16.000 quilòmetres

Jordi Vilar Bassó des d'Austràlia

En Jordi Vilar a Raymond Island, una petita illa australiana

Tal dia com avui, 13 de gener, del 1985, va néixer en Jordi Vilar Bassó a Sant Hilari Sacalm. Bona data per a un hilarienc que des de fa set anys viu a Austràlia.

Sempre has viscut a la mateixa ciutat australiana?

No, els primers tres anys i mig a Sidney i després a Melbourne.

Per què vas decidir marxar?

Sempre faig la broma de la crisi dels trenta, que en realitat va ser als vint-i-vuit. Planifico molt i tenia objectius que volia complir abans dels trenta. Volia consolidar l'anglès i viure en un país estranger. Havia estat a punt de fer un Erasmus i m'havia quedat aquella espina.

De tots els llocs de parla anglesa, Austràlia és dels més llunyans.

Austràlia era allà com un país exòtic, atractiu i desconegut. Primer la meva idea era anar-hi sense feina, però quan ho vaig comunicar a la meva cap, va saber trobar la manera i em va plantejar un canvi de posició abans de canviar de continent. Vaig treballar al depar-

tament de recursos humans i viatjava per Madrid i Castella i Lleó. Això ho vaig fer durant sis mesos i llavors vaig fer el salt cap a Austràlia. D'entrada era per sis mesos amb la idea de formar els equips locals i tornar. I els sis mesos s'han convertit en set anys.

"Vaig anar a Austràlia per sis mesos amb la idea de formar els equips locals i tornar. I els sis mesos s'han convertit en set anys"

No és pas fàcil aconseguir la nacionalitat australiana.

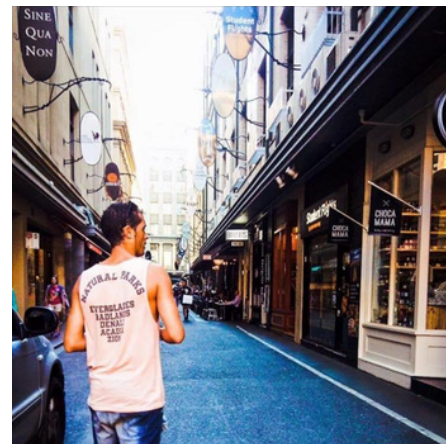
Gens. De fet els primers sis mesos treballava amb un visat de turista. I al cap de sis mesos vaig poder-me quedar al país, tenir ja un contracte australià i cobrar amb dòlars australians. Tot just va ser a finals del 2022 que vaig aconseguir la nacionalitat australiana definitiva.

Nacionalitat aconseguida i paternitat estrenada. Enhorabona.

Sí, gràcies! El 30 de setembre va néixer el meu fill Marc i el 25 d'octubre aconseguia la ciutadania, culminant un gran any 2022.

En Jordi amb la seva parella Carla i el seu fill Marc

Passejant per Melbourne

Quan vas marxar, pensaves en quedar-t'hi?

No, marxar a Austràlia era marxar a la incertesa. Era difícil saber si voldria quedar-m'hi, si sabia viure lluny de la família, del meu país, de Sant Hilari. I crec que la clau va ser que primer van ser sis mesos, després sis més i, de mica en mica, el meu rol professional va anar canviant. Vaig tenir l'oportunitat d'obrir la primera botiga a Nova Zelanda. Havia començat a l'empresa l'any 2009, amb la crisi financera, i el que feia Espanya era tancar botigues. Així que el fet d'anar a un lloc en creixement i poder obrir nous mercats era molt potent per a mi.

"M'he sentit immers en la natura a un nivell que no havia experimentat abans"

Què és el que més t'agrada d'Austràlia?

La natura i la poca densitat de població. Austràlia és més gran que tot Europa i les opcions són molt àmplies, des de fer rutes per les platges, veure cascades que no s'acaben o endinsar-te per les muntanyes. Aquí m'he sentit immers en la natura a un nivell que no havia experimentat abans.

Quan va ser l'última vegada que vas venir a Sant Hilari?

El juny del 2022. Intento venir cada agost i fer-ho coincidir amb la Festa Major, però la covid-19 va capgirar tots els plans amb confinaments allà i aquí. Si podem tornarem aquest agost tres o quatre setmanes.

Encara tens temps de parlar amb la teva mare cada dia?

Sí, i tant. I ara amb en Marc encara més.

Què és el que més trobes a faltar?

Evidentment, estant tan lluny trobes a faltar la família, la cultura, les facilitats de dir "quedem i anem a fer una tapa o un cafè". Converses simples que potser no valoraries i el fet de perdre-les completament fa que les trobis a faltar.

"Estic bastant al dia, tant de Sant Hilari com de Catalunya. M'ajuda a sentir-me connectat al poble, al país i a les arrels"

Segueixes l'actualitat catalana?

Sí, escolto molt Catalunya Ràdio i pòdcasts. A nivell polític i social estic bastant al dia, tant de Sant Hilari com de Catalunya. M'ajuda a sentir-me connectat al poble, al país i a les arrels. També segueixo el Barça i a vegades em llevo a les cinc del matí a veure un partit.

El 13 de gener, el teu aniversari, és estiu a Austràlia.

Sí, és estiu i és molt estrany. El dia de Sant Hilari sempre l'he relacionat amb molt fred, amb la setmana després de Reis. I aquí no hi ha Reis, només Pare Noels inflables amb banyador i flotador.

"Tenim la certesa de saber que podem començar on sigui i quan sigui perquè ja ho hem fet abans"

Què hem de visitar d'Austràlia?

Jervis Bay és una reserva natural espectacular per la vegetació i les platges. Diuen que és la sorra més blanca del món. I de Melbourne, m'agrada Wilsons Promontory, un parc nacional amb natura, platges, fars i penya-segats.

Després us recomano Tasmània, una illa al sud-est d'Austràlia. És poc poblada i a moltes zones no hi ha cobertura ni gasolineres, però té molta història. Els primers habitants australians no aborígens són els convictes de Regne Unit que enviaven aquí per no tenir-los a les presons d'allà.

També m'he passat més de tres anys a cavall entre Austràlia i Nova Zelanda. I Nova Zelanda és impressionant. Una naturalesa salvatge amb volcans, cascades, platges verges, glaceres i fiords. Molt recomanable pels amants de la natura extrema i de contrastos.

Bosc tropical de Daintree a Queensland

Deies que quan vas marxar no et plantejaves quedar-t'hi. Ara sí?

Durant els primers anys sempre havia tingut un peu a Catalunya i un peu a Austràlia. No em volia comprometre massa i, en cas de sentir que s'havia acabat l'aventura, volia poder tornar sense massa complicacions. Però l'últim any ha sigut el més potent de tots. Hem comprat una casa, ens hem hipotecat per trenta anys i hem tingut en Marc. Valoràvem estar a prop de casa amb la família, però hem pres la decisió de tenir el fill a Austràlia i tirar endavant aquí tots tres, la Carla, en Marc i jo. Ara sí que ens veiem a Austràlia a llarg termini. Trobem a faltar la gent de casa, les arrels, la cultura... però ara mateix ja no pensem que d'aquí a un any, dos o tres, potser tornarem. Això sí, mai no pots dir mai i tenim la certesa de saber que podem començar on sigui i quan sigui perquè ja ho hem fet abans.

Parc nacional a Tasmània

L'última visita a Sant Hilari el juny del 2022

Visita de Jordi Pujol el desembre del 1987 per inaugurar la nova carretera Arbúcies - Sant Hilari (Arxiu Municipal de Sant Hilari)

Un Ple Extraordinari del 29 de juliol del 1999 amb 11 regidors (Arxiu)

En Joan Xandri en la presa de possessió del nou govern municipal. Aquell any, 2003, es passava dels 11 regidors als 13 (Arxiu)

Alumnes de 5è i 6è de l'escola Guillerries i el Col·legi Sant Josep en el Ple Infantil del 13 de desembre. El Ple Infantil va néixer el 2017 amb la idea d'acostar la política als joves

Espais amb història

Des de la Sala de Plens

La política municipal és la que està més a prop de les persones, la que gestiona els temes quotidians que afecten els hilariencs i hilariencques. I és des de la Sala de Plens que es debaten i es voten acords importants per al transcurs de la vida al poble.

La primera acta que consta a l'arxiu és de l'1 de gener del 1888. Es van reunir per formar la junta municipal i està signada per noms com Pedro Planiol, José Casas, Juan Solà i Jerónimo Cullell, entre altres. Totes les actes a partir d'aquest dia són a l'Arxiu Municipal de Sant Hilari i es poden consultar.

L'Ajuntament va anar canviant de lloc fins que al 1893 va adquirir el dret de propietat de l'edifici actual. L'arquitecte lldelfons Casamor va fer un plànol i el juny del 1906 començaven les obres executades per en Dalmau Boada. Dos anys després, l'edifici ja estava acabat i tenia una escola als soterranis (fins al 1938 que es va construir l'escola pública), vivendes per a mestres i secretaris a la planta baixa, oficines a la planta superior i unes golfes.

De la Sala de Plens del primer pis en destaca la fusta, un element noble dels nostres boscos que realça un espai que es va remodelar per última vegada fa un parell de dècades. El motiu va ser l'ampliació del nombre de regidors després de les eleccions del 25 de maig del 2003. Gràcies al fet de superar la xifra de 5.000 habitants, es va passar d'onze a tretze regidors i això va obligar a remodelar l'espai.

De mica en mica, es van anar afegint unes boniques talles de fusta, artesanes i úniques fetes per l'hilarienc Joan Comas. Els tretze elements que representen són d'esquerra a dreta: la Font Vella, l'Ajuntament, Sant Hilari, la Font Picant, Sant Miquel de les Formigues, Anton Busquets i Punset, l'escut de Catalunya, el general Josep Moragues, el sortidor de La Placeta, el Pont de Querós, l'església de Sant Hilari, el símbol de la guilla i els bosquerols fent rodells. Sens dubte, la Sala Noble és un espai que fa goig i que representa totalment l'esperit hilarienc.

LA FUSTA DE LES GUILLERIES I L'ART D'EN JOAN COMAS

El mestre artesà Joan Comas va crear les talles de fusta de la Sala de Plens

En Joan Comas Comajoan (Sant Hilari Sacalm, 1942) és qui va dissenyar i crear les talles de fusta de la Sala de Plens. Té un gran do per tractar la fusta i també per a la pintura, la música i, fins i tot, l'escriptura. És un artista polifacètic que ha fet exposicions a Sant Hilari i altres indrets del país.

Les seves escultures i talles tenen un gran valor i, a part de les que llueixen a la Sala de Plens, en destaquen, per exemple, les de la Catedral de Girona. Trenta bancs amb els escuts heràldics de famílies gironines reconegudes són obra seva. Amb tot mereixement, en Joan és Mestre Artesà per la Generalitat de Catalunya. "Ho porto a dins", respon si li preguntes on va aprendre l'ofici.

Va fer servir el seu art per remodelar un espai amb identitat

pròpia per a la presa de decisions de la política municipal. Va crear l'escut que presideix la sala i les tretze talles allà on seu cada regidor/a, esculpint amb fusta de les Guilleries cada detall. També va fer altres gravats que llueixen a la mateixa planta.

L'any 2000 va identificar els elements i personatges del nostre poble i va presentar una idea que va agradar molt. Durant mesos, no recorda quants, alternava la feina de despatx mentre feia les talles amb gúbies i formons. "Millor ser artista que funcionari", diu tot fent broma.

Abans de treballar a l'Ajuntament, havia treballat a la torneria, en una pròpia a Espinelves i també a Can Brugarola de Sant Hilari. Ell feia les mostres de fusta que després es produïen en sèrie.

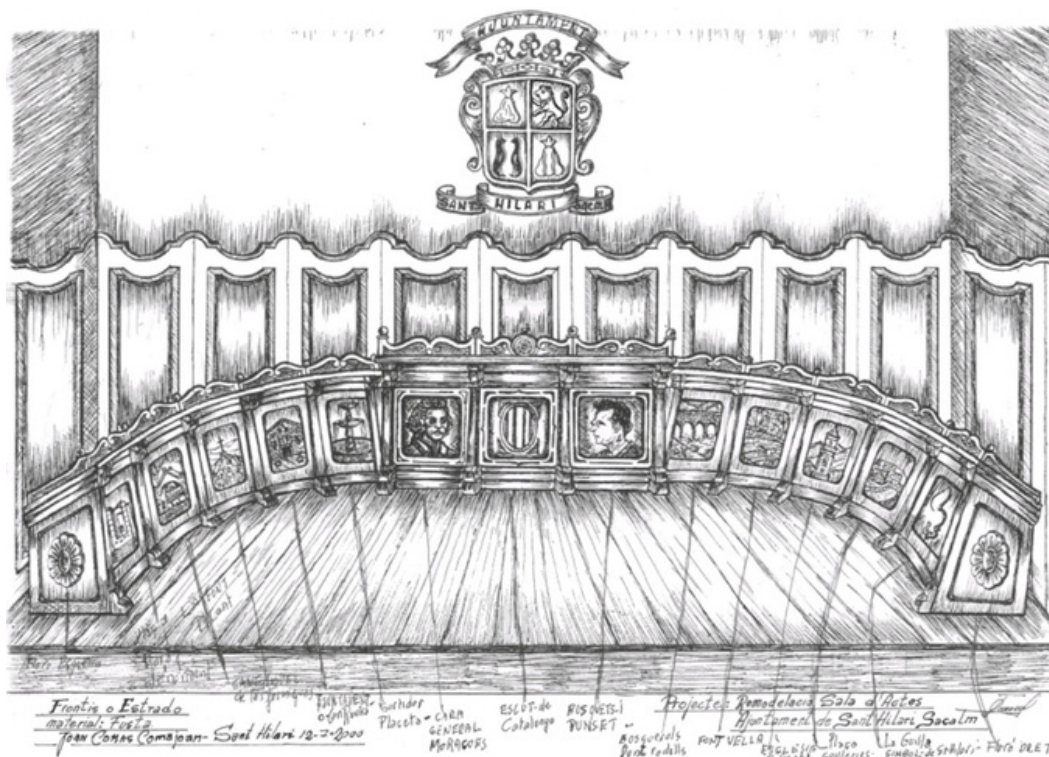

En Joan Comas a la Sala de Plens

A casa seva hi té un taller que sembla un museu, amb quadres, talles de fusta, cartells, dibuixos satírics i bastons que prenen formes d'animals, objectes o persones. En té un de curiós amb forma de serp i la cara d'en Franco. A cada racó hi trobes mostres de talent d'en Joan i en una lleixa, s'hi llegeix una frase del seu fill Esteve: "Quina flaira a fusta viva. Ets un mestre, pare".

En Joan Comas al taller de casa seva

Croquis inicial de l'any 2000 de la Sala de Plens dibuixat per en Joan Comas

A dalt, va crear un gran escut de Sant Hilari que presideix la sala i, d'esquerra a dreta, va dibuixar tretze elements, indrets o personatges hilarrencs significatius:

1. Plaça General Moragues
2. Font Picant
3. Sant Miquel de les Formigues
4. Can Rovira
5. Sortidor de La Placeta
6. General Moragues
7. Escut de Catalunya
8. Anton Busquets i Punset
9. Bosquerols fent rodells
10. Font Vella
11. Església de Sant Hilari
12. Plaça Guilleries
13. El símbol de la guilla

NITS DE GLÒRIA, NITS DE CULTURA

Per les nits passades i les que vindran

A finals de l'any passat la regidoria de Cultura es va reunir amb les entitats culturals hilarienques, que en són moltes i fan una tasca indiscutible a l'hora de promoure activitats obertes a tothom. El consistori vol crear un Consell Cultural de Sant Hilari per planificar propostes i noves iniciatives i crear una xarxa que beneficiï totes les entitats i millori l'activitat cultural del poble.

La cultura, que es va veure greument perjudicada durant la pandèmia, també ens va salvar durant el confinament més dur. Els llibres, la música, les sèries i pel·lícules, la pintura i tota la cultura que es podia consumir des de casa.

De mica en mica vam tornar a gaudir-ne a l'aire lliure. Primer amb un aforament limitat i després recuperant els actes més multitudinaris. Segurament ens ve al cap l'última Festa Major, que va omplir el pavelló amb els concerts i espectacles i les places i carrers amb la baixada de carretons, la Gimcana Marrana, les sardanes, el campionat de botifarra o les cercaviles de gegants, entre altres.

Nits de Festa Major, Nits a la Fresca i, d'entre totes les nits, potser una de les més destacades va ser la tornada del Via Crucis Vivent després de tres anys sense fer-se. Quina emoció tornar a sentir el so de tambors, trompetes i llances al pas dels armats.

I d'una tradició de més de tres-cents anys a un nou festival impulsat per joves de Sant Hilari: l'Isard Fest. Van convèncer artistes emergents de l'escena musical catalana i van muntar un festival del no-res en pocs mesos. És il·lusionant que els joves tinguin noves iniciatives i veure l'esforç que hi dediquen per millorar l'edició d'enguany. L'Isard Fest 2023 està previst que es faci el 22 de juliol.

I una altra proposta cultural que torna amb ganes és l'Embruix. Guardeu-vos l'1 de juliol.

Gràcies a totes les persones i entitats que aposten per la cultura i la fan possible!

